

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

8οΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 25.4.2025με την εξής σύνθεση: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος Πρόεδρος, Ευαγγελία Μπατσολάκη Εισηγήτρια και Αργυρώ Τσουλούφα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 17.3.2025 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ **401/20-03-2025**προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία ««...»»(στο εξής «η προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ... , οδός ... αρ. ... ΤΚ ... και εκπροσωπείται νόμιμα

Κατά

- ... (στο εξής «ηαναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ... αρ. ... ΤΚ ... καιεκπροσωπείται νόμιμα.
- της εταιρείας με την επωνυμία «...»και με διακριτικό τίτλο «...» (στο εξής η πρώτη παρεμβαίνουσα) που εδρεύει στα ... οδός ... αρ ...ΤΚ ... και εκπροσωπείται νόμιμα.
- της εταιρείας με την επωνυμία «...»(στο εξής η δεύτερη παρεμβαίνουσα), που εδρεύει στην ... αρ. ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με τηνπροδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα (ανάδοχος) ζητά την ακύρωσητης υπ'αριθμ. ... απόφασης της ... της αναθέτουσας αρχής και της ενσωματωθείσας σε αυτήν, προγενέστερης υπ'αριθμ. ... απόφασης, κατά το μέρος που έγιναν αποδεκτέςοι προσφορές του συνόλου των συνδιαγωνιζόμενωντης ... (πρώτης και δεύτερης παρεμβαίνουσας καθώς και της ... «...»), στο πλαίσιο του ηλεκτρονικούδιαγωνισμού που

Αριθμός απόφασης: 686/2025

διεξάγεται στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό αριθμό ... και έχει ως αντικείμενο την «...».

Οι παρεμβαίνουσες άσκησαν παρέμβαση υπέρ του κύρους και της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, ζητώντας την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, έκαστη κατά το μέρος που την αφορά.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του πδ 39/2017, ποσού 3.630,00 ευρώ, υπολογιζόμενο με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Με την με αρ. πρωτ. ... Διακήρυξη, προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός δημόσιος διεθνής ανοικτός διαγωνισμός με αντικείμενο την ... για το χρονικό διάστημα από 1/1/2025 έως και 31/12/2027, (CPV... (...)), με συνολικό προϋπολογισμό 725.806,452€ χωρίς τον ΦΠΑ και 900.000,00€ με ΦΠΑ.

Με το άρθρο 2.3.1 της Διακήρυξης ορίστηκε ως κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης, η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (βλ. και άρθρο 1.3). Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 22^η.10.2024 και ώρα 15:00 μμ. και ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, η 24^η.11.2024 και ώρα 11:30 μ.μ. (άρθρα 1.5 και 3.1 αντίστοιχα). Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 17.9.2024 (ΑΔΑΜ ...), καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός διενεργείται με συστημικό αριθμό ... Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 17.9.2024 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής ...

Αριθμός απόφασης: 686/2025

3. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (...) της ... εκτιμώμενης αξίας της χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής.

4. Η προδικαστική προσφυγή, έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και παραδεκτά καθόσον υποβλήθηκε στις 17.3.2025 μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπόψη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 7.3.2025, ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του πδ 39/2017 και κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν από την προσφεύγουσα και από την αναθέτουσα αρχή στους ενδιαφερομένους, στις 18.3.2025.

5. Με την Πράξη του Προέδρου του 8^{ου} Κλιμακίου με αριθμό 469/2025, ορίσθηκε ημερομηνία συζήτησης και η εισηγήτρια και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής, τις οποίες υπέβαλε εμπρόθεσμα με το έγγραφο με Αριθ. Πρωτ.: ... και ημερομηνία 31.3.2025, το οποίο κοινοποίησε την 1^η.4.2025 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και με το οποίο ζητά την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής. Η πρώτη και η δεύτερη παρεμβαίνουσα κατέθεσαν τις παρεμβάσεις τους στις 26.3.2025 στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, εμπρόθεσμα και εν γένει παραδεκτά.

6. Όπως προκύπτει από το Πρακτικό με Αριθ. Πρωτ. Επιτροπής: ... η Επιτροπή Διενέργειας/Επιτροπή Αξιολόγησης, συνεδρίασε στις 5.11. 2024 και αφού διαπίστωσε αφενός ότι ο διαγωνισμός ήταν χαρακτηρισμένος από το σύστημα ως «κλειδωμένος», αφετέρου ότι είχαν υποβληθεί εμπρόθεσμα στο διαγωνισμό προσφορές από τέσσερις (4) οικονομικούς φορείς, ήτοι την προσφεύγουσα (...), την πρώτη (...) και την δεύτερη παρεμβαίνουσα (...) και την ... «...», προχώρησε στην αποσφράγιση των ηλεκτρονικών

Αριθμός απόφασης: 686/2025

και έγχαρτων υποφακέλων «Δικαιολογητικά συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» των τεσσάρων (4) υποψηφίων. Η Επιτροπή συνεδρίασε εκ νέου στις 27 Νοεμβρίου 2024 και ώρα 10:00, όπως προκύπτει από το Πρακτικό με Αριθ. Πρωτ. Επιτροπής: ... και κατόπιν ελέγχου όλων των δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων, ζήτησε με επιστολή του Προέδρου της μέσω του ΕΣΗΔΗΣ στις 27-11-2024 διευκρινήσεις από την προσφεύγουσα. Με το ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ 18 Δεκεμβρίου 2024 και ώρα 11:00 - συνέχεια της συνεδρίασης στις 27 11-2024 (Αριθ. Πρωτ. Επιτροπής: ...) η Επιτροπή Διενέργειας/Επιτροπή Αξιολόγησης έκρινε αποδεκτά τα δικαιολογητικά συμμετοχής και τις τεχνικές προσφορές των τεσσάρων συμμετεχόντων και όρισε την ημερομηνία για την αποσφράγιση των ... προσφορών (έντυπης και ηλεκτρονικής) στις 15-01-2025 και ώρα 11.00 πμ. Όπως προκύπτει από το ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ 15ης Ιανουαρίου 2025 (Αριθ. Πρωτ. Επιτροπής: ...) η Επιτροπή Διενέργειας/Επιτροπή Αξιολόγησης την ίδια ημέρα προέβη στην αποσφράγιση, όμως λόγω του μεγάλου όγκου των φακέλων των προσφορών και των ηλεκτρονικών αρχείων των προσφορών, διέκοψε την συνεδρίαση και όρισε την συνέχισή της την Πέμπτη 23 Ιανουαρίου 2025 και ώρα 12:00. Με το ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ 23ης Ιανουαρίου 2025 συνέχισε της 15/1/2025 συνεδρίασης (Αριθ. Πρωτ. Επιτροπής: ...) η Επιτροπή Διενέργειας/Επιτροπή Αξιολόγησης κατόπιν ελέγχου και των τεσσάρων ... προσφορών διαπίστωσε ότι : *«...βάσει των άρθρων (του Ν4412/2016) 88 Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) και του Άρθρου 89 Δικαιολογητικά σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, κρίνει πως πρέπει να ζητήσει τις κατάλληλες διευκρινήσεις και αναλύσεις από την εταιρεία ... που δείχνει να είναι ο μειοδότης, καθώς και να ερωτηθεί επίσης για το pdf αρχείο με ονομασία ...pdf πως τα 3 ... θα εργάζονται με ωρομίσθιο 5,838€ και 1 άτομο με ωρομίσθιο 5,5605€. Κατόπιν τούτου λύνεται η συνεδρίαση της επιτροπής και θα οριστεί νέα ημερομηνία συνέχισης της συνεδρίασης μετά από την απάντηση του αιτήματος διευκρινήσεων από την εταιρεία ...»*. Το σχετικό αίτημα αποστάλθηκε στην προσφεύγουσα στις 31/01/2025 ώρα 10:50:18 μέσω της επικοινωνίας ΕΣΗΔΗΣ. Στην συνέχεια, όπως προκύπτει από το ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ 07ης Φεβρουαρίου 2025 συνέχισε της 15/1/2025 συνεδρίασης (Αριθ. Πρωτ. Επιτροπής: ...), η Επιτροπή

ενημερώθηκε για την απάντηση της ... στις 6/2/2025 με αρ. πρωτ. ... μέσω της επικοινωνίας ΕΣΗΔΗΣ. Μετά την εξέταση των απαντήσεων του υποψήφιου αναδόχου η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα πως είναι επαρκείς οι διευκρινήσεις της προσφεύγουσας και γνωμοδότησε υπέρ της αποδοχής της προσφοράς της (591.619,83€ μη-... του ΦΠΑ 24%/733.608,59€ ... του ΦΠΑ 24%) και την ανάδειξή της ως μειοδότης και προσωρινής αναδόχου. Τέλος, παρέπεμψε το ενιαίο Πρακτικό στην ... για τη λήψη απόφασης.

Με την απόφαση με αρ. ... απόφαση της ... της αναθέτουσας αρχής (αναρτηθείσας στην Διαύγεια, ΑΔΑ:...) εγκρίθηκαν τα ενσωματωθέντα σε αυτήν, Πρακτικά της Επιτροπής, αποφασίστηκε η αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, η ανάδειξή της ως προσωρινής αναδόχου και η κλήση της για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Όπως προκύπτει από το ΠΡΑΚΤΙΚΟ οριστικής κατακύρωσης ... αρ ..., η Επιτροπή Διενέργειας/Επιτροπή Αξιολόγησης συνεδρίασε στις 5.3.2025 και κατόπιν ελέγχου των άνω δικαιολογητικών, γνωμοδότησε υπέρ της κατακύρωσης της σύμβασης στην προσφεύγουσα. Το άνω Πρακτικό εγκρίθηκε με την προσβαλλομένη με αρ. ... απόφαση της ... της αναθέτουσας αρχής (αναρτηθείσας στην Διαύγεια, ΑΔΑ: ...), η οποία κοινοποιήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ καθώς και στους συμμετέχοντες, μέσω της λειτουργίας Επικοινωνία, στις 7.3.2025.

7. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του πδ 39/2017 προβλέπεται ότι: *«Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής ... ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της (ΑΕΠΠ ήδη) ΕΑΔΗΣΥ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».*

8. Εξάλλου, όπως έχει κριθεί από το ΔΕΕ (απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2019, C-54/18 Cooperativa Animazione Valdocco Soc. Coop.soc.

Impresa Sociale Onlus, EU:C:2019:118 σκ. 36, απόφαση της 24^{ης} Φεβρουαρίου 2022, C-532/20 Alstom Transport SA, EU:C:2022:128, σκ. 28-30) κάθε προσφέρων ο οποίος θεωρεί ότι μια απόφαση με την οποία γίνεται δεκτή η συμμετοχή ανταγωνιστή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης είναι παράνομη και ενέχει κίνδυνο να του προκαλέσει ζημία, έχει άμεσο έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης αυτής, ανεξαρτήτως της ζημίας που μπορεί, επιπλέον, να απορρεύσει από την ανάθεση της σύμβασης σε άλλον υποψήφιο (ΣΤΕ 899/2022, ΣΤΕ 1573/2019, ΔΕφΑΘ 2167/2023).

9. Στην προκειμένη περίπτωση η προσφεύγουσα, πρώτη μειοδότη που αναδείχθηκε προσωρινή και οριστική ανάδοχος της σύμβασης θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλομένης, κατά το μέρος της που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς των συνυποψηφίων της εταιρειών που έπονται αυτής στον Πίνακα μειοδοσίας, ήτοι της πρώτης παρεμβαίνουσας-καταταγέισας τρίτης στον Πίνακα μειοδοσίας, της δεύτερης παρεμβαίνουσας-δεύτερης στην σειρά μειοδοσίας, αλλά και της τέταρτης στην σειρά μειοδοσίας ...«...», τις προσφορές των οποίων προσβάλλει ως μη παραδεκτές και απορριπτέες για τους παρακάτω κρινόμενους λόγους.

10. Όπως κρίνεται πάγια από τη νομολογία, η Διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ΣΤΕ 1217/2018, 2434/2017, 2551/2013, 2635/2009, Ε.Α. ΣΤΕ 15/2021, 241/2020, 352/2016, Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των

διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαϊκού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους, τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (ΕλΣυνΚλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΕ απόφαση της 18.10.2001, C- 19/2000, SIAC ConstrucionLtd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS SuccchidiFrutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

11.Με τον πρώτο (1^ο) λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της αποδοχής της τεχνικής προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, «...», για την οποία υποστηρίζει ότι δεν πληροί το κριτήριο επιλογής του άρθρου 2.2.5 της Διακήρυξης σχετικά με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ισχυριζόμενη ότι η βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας που προσκόμισε, δεν καλύπτει το απαιτούμενο όριο ίσο με το 100% του συνολικού προϋπολογισμού της σύμβασης χωρίς τον ΦΠΑ, ήτοι το ποσό των 725.806,45€..

12. Στην προκειμένη περίπτωση, οι κρίσιμες για την εξέταση του πρώτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής διατάξεις της Διακήρυξης, προβλέπουν τα εξής:

Το **άρθρο 2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια** : «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς να διαθέτουν/ παρέχουν: α) Βεβαίωση αναγνωρισμένου πιστωτικού ιδρύματος για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης με ημερομηνία έκδοσης εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών. Ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει πιστοληπτική ικανότητα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις τουλάχιστον ίση με το 100% του συνολικού προϋπολογισμού της σύμβασης χωρίς τον ΦΠΑ, ήτοι το ποσό των 725.806,45€. Στην τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να προκύπτει σαφώς ποιο ποσό διατίθεται στην διαγωνιζόμενη εταιρία για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της Διακήρυξης, και ποιο ποσό χωριστά αφορά εγγυητικές επιστολές. (...)».

Το **άρθρο 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα**: «Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. (...) **Β.3.** Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν επί ποινή απόρριψης της προσφοράς, κατά το στάδιο της ηλεκτρονικής υποβολής της προσφοράς τους στον (υπο) φάκελο «Δικαιολογητικά/Τεχνική Προσφορά»: α) Βεβαίωση αναγνωρισμένου πιστωτικού ιδρύματος για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης με ημερομηνία έκδοσης εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών. Ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει πιστοληπτική ικανότητα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις τουλάχιστον ίση με το 100% του συνολικού προϋπολογισμού της σύμβασης χωρίς τον ΦΠΑ, ήτοι το ποσό των 725.806,45€ . Στην τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας θα

πρέπει να προκύπτει σαφώς ποιο ποσό διατίθεται στην διαγωνιζόμενη εταιρία για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της Διακήρυξης, και ποιο ποσό χωριστά αφορά εγγυητικές επιστολές. (...). (...)».

Το άρθρο 2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής: «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου, β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας Διακήρυξης, και γ) τα αποδεικτικά μέσα - δικαιολογητικά των περ. Β.3, Β.4 και Β.5 της παραγράφου 2.2.9.2.(...)».

Τέλος, με την με αρ. πρωτ. ... διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής, που κοινοποιήθηκε αυθημερόν στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, στο ερώτημα: «Παρακαλώ όπως μας αποσαφηνίσετε εάν είναι προαιρετικό το πρότυπο βεβαίωσης πιστοληπτικής ικανότητας ή μπορεί να τροποποιηθεί δεδομένου ότι πρέπει, σύμφωνα με την διακήρυξη, να γίνει αναφορά των ποσών που διατίθενται για εγγυητικές και των ποσών που διατίθενται για χρηματοδοτήσεις και αυτό δεν υπάρχει στο πρότυπο», δόθηκε η απάντηση ότι: «Σύμφωνα με την αριθ. ... διακήρυξη (αριθ. Πρωτ. ... και α.α ΕΣΗΔΗΣ ...) στην σελίδα 103, η βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας είναι υπόδειγμα. **Μπορεί να προσαρμοστεί** από τον εκάστοτε συμμετέχοντα στον διαγωνισμό ή την τράπεζα συνεργασίας του, **ώστε να περιγράφει όσα απαιτούνται από την διακήρυξη.**»

13. Η δεύτερη παρεμβαίνουσα αρνείται την βασιμότητα του πρώτου λόγου της προσφυγής, αναφέροντας ότι «... σε πλήρη αντιστοιχία με την παρ. 2.2.5 της διακήρυξης, υπέβαλλε μια ενιαία Βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας από την ... , η οποία αποδεικνύει ότι η τράπεζα καλύπτει πλήρως τόσο τη συμμετοχή της για το σύνολο του ...υ, όσο και το απαιτούμενο ποσό με το

διαχωρισμό που απαιτούσε η διακήρυξη. Αναλυτικότερα η εταιρεία μας υπέβαλε στο φάκελο «...» των Δικαιολογητικών Συμμετοχής της το αρχείο «Βεβαίωση Πιστοληπτικής Ικανότητας»...έχει διαχωρίσει το ποσό των πιστοδοτήσεων και χρηματοδοτήσεων και το ποσό των εγγυητικών. Το ποσό λοιπόν των εγγυητικών (κατ. Α' & Β' - ήτοι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής & εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης) είναι $950.000,00\text{€} + 600.000,00\text{€} = 1.550.000,00\text{€}$, οπότε τα λοιπά ποσά που αναφέρονται στη βεβαίωση αφορούν τις χρηματοδοτήσεις και πιστοδοτήσεις, ήτοι: $500.000,00\text{€} + 200.000,00\text{€} + 166.670,00\text{€} + 500.000,00\text{€} = 1.366.670,00\text{€}$, υπερκαλύπτοντας το ποσό των ήτοι το ποσό των 725.806,45€ που απαιτούσε η Διακήρυξη. ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΔΕ ότι, προς επαλήθευση των όσων δηλώνουμε, η περίπτωση ««...ποσού €500χιλ.» καλύπτει είτε αποκλειστικά χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης, είτε αποκλειστικά την έκδοση Ε/Ε Γ' κατηγορίας, είτε συνδυαστικά και τα ... μέχρι όμως το ύψος των συνολικών κινδύνων [δηλ. € 500 χιλ.] όπως αναφέρεται και στην επιστολή της Τράπεζας(ΣΧΕΤ. 1). Επίσης, ακόμα και το ποσό των 500.000,00€ που αφορά ... προφανώς και δύναται να προσμετρηθεί διότι αποτελεί χρηματοδότηση – δανειοδότηση η οποία τελεί μεν υπό την αίτηση ύπαρξης συμβάσεων προς εκχώρηση, όπου η εταιρεία μας έχει πολλαπλές ενεργές συμβάσεις που μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση – δανειοδότηση που φθάνουν ή και ξεπερνούν το ποσό των 500.000,00 ευρώ. ... η προσφεύγουσα, ..., χρησιμοποιεί λανθασμένους υπολογισμούς για να αποδείξει ότι τα όρια των πιστοδοτήσεων και χρηματοδοτήσεων δεν καλύπτουν την απαίτηση. Επομένως τυχόν διευκρίνιση θα ήταν ανούσια, καθώς ο διαχωρισμός των ποσών είναι ξεκάθαρος και το άθροισμα αυτών για την κάθε περίπτωση όπως δηλώσαμε παραπάνω καλύπτει την απαίτηση, για αυτό το λόγο η Αναθέτουσα ούτε ζήτησε διευκρινίσεις, αλλά ούτε απέρριψε την προσφορά μας....».

14. . Επί του του πρώτου λόγου της προσφυγής λεκτέα τα εξής:

Κατά την έννοια των οικειώνδιατάξεων της Διακήρυξης, έπρεπε να προσκομισθούν από τους υποψηφίους κατά το στάδιο της ηλεκτρονικής υποβολής της προσφοράς τους στον (υπο) φάκελο «Δικαιολογητικά/Τεχνική Προσφορά»τα αναγκαία έγγραφα για την τεκμηρίωση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 επί ποινή απόρριψης

της προσφοράς. Στα έγγραφα αυτά περιλαμβάνεται η Βεβαίωση για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης με ημερομηνία έκδοσης εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών(22^η.10.2024), με την οποία θα βεβαιώνεται πιστοληπτική ικανότητα για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις τουλάχιστον ίση με το 100% του συνολικού προϋπολογισμού της σύμβασης χωρίς τον ΦΠΑ, ήτοι για το ποσό των 725.806,45€ . Στην τραπεζική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να προκύπτει σαφώς ποιο ποσό διατίθεται στην διαγωνιζόμενη εταιρία για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις, ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της Διακήρυξης, και ποιο ποσό χωριστά αφορά εγγυητικές επιστολές.Συνεπώς, προβλέπεται με σαφήνεια η κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, απόρριψη των προσφορών στις οποίες δεν περιλαμβάνεται βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας που να πληροί τις απαιτήσεις των άρθρων 2.2.5 και 2.2.9.2 παρ. Β3.

Περαιτέρω, από την ηλεκτρονική επισκόπηση του υποφακέλου που υπέβαλε η δεύτερη παρεμβαίνουσα, προκύπτει ότιστο φάκελο «...» των Δικαιολογητικών Συμμετοχής της, συμπεριέλαβε το αρχείο «Βεβαίωση Πιστοληπτικής Ικανότητας», το οποίο έχει εκδοθεί από την ... με ημερομηνία 11.10.2024 και με το οποίο αναφέρεται ότι η εν λόγω Τράπεζα έχει εγκρίνει υπέρ της δεύτερης παρεμβαίνουσας, ενιαίο όριο πιστοδοτήσεων για χρηματοδοτήσεις Κ/Κ και έκδοση Ε/Ε Γ'κατηγορίας 500.000 ευρώ, όριο έκδοσης Ε/Ε Α' κατηγορίας, 950.000 ευρώ, όριο έκδοσης Ε/Ε Β' κατηγορίας, 600.000 ευρώ, όριο χρηματοδοτήσεων Κ/Κ μέσω ... 200.000 ευρώ, εφάπαξ χρηματοδότηση Κ/Κ με εγγύηση της ... υπολοίπου 166.670 ευρώ, Όριο ... 500.000 ευρώ.Από τα παραπάνω προκύπτει, σύμφωνα με τους βάσιμους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, ότι το ποσό λοιπόν των εγγυητικών επιστολών κατ. Α' & Β' - ήτοι συμμετοχής & καλής εκτέλεσης είναι 950.000,00€ + 600.000,00€ = 1.550.000,00€ και ότι τα λοιπά ποσά που αναφέρονται στη βεβαίωση αφορούν στις χρηματοδοτήσεις και πιστοδοτήσεις, ήτοι: 500.000,00€ + 200.000,00€ + 166.670,00€ + 500.000,00€, τα οποία αθροιζόμενα δίνουν το ποσό των 1.366.670,00€ , που υπερκαλύπτει το ποσό των 725.806,45€ που απαιτούσε η Διακήρυξη. Εξάλλου από την προσκομιζόμενη από την παρεμβαίνουσα, επιστολή της ... με ημερομηνία

17.2.2025 (βλ. ΣΧΕΤ. 1 παρέμβασης), προκύπτει ότι το αναφερόμενο στην Βεβαίωση ««Ενιαίο όριο πιστοδοτήσεων για χρηματοδοτήσεις Κ/Κ και έκδοση Ε/Ε Γ' κατηγορίας ποσού €500χιλ.» καλύπτει είτε αποκλειστικά χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης, είτε αποκλειστικά την έκδοση Ε/Ε Γ' κατηγορίας, είτε συνδυαστικά και τα ... μέχρι όμως το ύψος 500.000 ευρώ. Εξάλλου, όπως βάσιμα αναφέρει η δεύτερη παρεμβαίνουσα, και το ποσό των 500.000,00€ που αφορά ... δύναται να προσμετρηθεί διότι τελεί μεν υπό την αίρεση ύπαρξης συμβάσεων προς εκχώρηση, αλλά δεν αμφισβητείται με την προδικαστική προσφυγή με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς ότι η δεύτερη παρεμβαίνουσα δεν μπορεί να λάβει χρηματοδότηση – δανειοδότηση 500.000,00 ευρώ μέσω ... για τον λόγο ότι δεν διαθέτει συμβάσεις προς εκχώρηση.

Κατά συνέπεια, **ο κρινόμενος πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.**

15. Με τον δεύτερο (2^ο) λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότιη προσφορά της ... «...»ήταν απορριπτέα, επειδή από τα μέλη της ... ΕΕΕΣ δεν προσδιορίστηκε με τα ΕΕΕΣ που υπέβαλαν, το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους, κατά παραβίαση του άρθρου 96 παρ.7 του ν.4412/2016 και των σχετικών όρων της Διακήρυξης, αλλά ούτε περιελήφθη στην άνω προσφορά, υπεύθυνη δήλωση, κατά τα προβλεπόμενα στον όρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης, σχετικά με το είδος της συμμετοχής των μελών της ... Αυτή η παράλειψη συνιστά ουσιώδη έλλειψη και καθιστά απορριπτέα την προσφορά της με βάση το άρθρο 2.4.6 της Διακήρυξης.

16. Στη Διακήρυξη που διέπει τον ένδικο διαγωνισμό, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού και δεσμεύει την αναθέτουσα αρχή και όλους όσοι συμμετέχουν ανεπιφύλακτα σε αυτόν (Ε.Α. ΣτΕ 15/2021 Ε.Α. ΣτΕ 241/2020), ορίζεται στο **άρθρο 2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών**: « Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα Ι' και ΙΙ' της Διακήρυξης, για όλες τις περιγραφόμενες ... Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές. Η ... υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ..., είτε από εκπρόσωπό τους

νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαιτητάς πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ..., συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος ΙΙ. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλλουν τα μέλη της ... και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο ... πληρεξουσιότητας, (...), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά.(...)».

Επιπλέον στο **άρθρο 2.2.9.1-** Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών, προβλέπονται τα εξής: «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7, συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος ... και λειτουργεί μόνο ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη...Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με αυτό...Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ..., το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της (...)

».

Ακολούθως, στο **άρθρο 93του ν. 4412/2016**, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 35 του ν.4782/2021 (Α` 36), ορίζεται ότι: «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη “Δικαιολογητικά Συμμετοχής” περιέχει το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης του άρθρου

79 και την εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 72, καθώς και πρόσθετα έγγραφα, όπως καθορίζει η οικεία διακήρυξη. ... Οι ... που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα έγγραφα του προηγούμενου εδαφίου, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ... πλην της εγγύησης συμμετοχής» **και στο άρθρο 96**, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 38 του ν.4782/2021 (Α` 36), ορίζεται ότι: «.. 7. Η ... υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ... είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ..., καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής».

Εξάλλου, στο Παράρτημα 1 του Εκτελεστικού Κανονισμού 2016/7 (ΕΕ) της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 (L 3, διορθωτικό L17) προβλέπεται ότι: «... όταν σε μια διαδικασία σύναψης σύμβασης συμμετέχουν από κοινού ..., συμπεριλαμβανομένων προσωρινών συμπράξεων, πρέπει να δίδεται για καθέναν συμμετέχοντα οικονομικό φορέα χωριστό Ε.Ε.Ε.Σ., στο οποίο παρατίθενται οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τα μέρη II έως V». Στο δε Παράρτημα II του ως άνω Κανονισμού περιλαμβάνεται το «Τυποποιημένο Έντυπο για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.)», στο Μέρος II Κεφάλαιο Α του οποίου με τον τίτλο «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», υπάρχει πεδίο που αφορά στον «Τρόπο συμμετοχής». Στο πεδίο αυτό ζητούνται πληροφορίες σχετικά με το αν «Ο οικονομικός φορέας συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης από κοινού με άλλους», σε περίπτωση δε καταφατικής απάντησης, αναφέρεται «μεριμνήστε για την υποβολή χωριστού εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ. από άλλους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς» και, ακολούθως, «α) Αναφέρετε τον ρόλο του οικονομικού φορέα στον όμιλο (...), β) Προσδιορίστε τους άλλους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν από κοινού στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης, γ) Κατά περίπτωση, επωνυμία της συμμετέχουσας ...».

17. Επί του δεύτερου λόγου της προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Στην προκειμένη περίπτωση, από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού υποφακέλου της προσφοράς της ..., προκύπτει ότι υπέβαλε ξεχωριστό ΕΕΕΣ κάθε ένα από

τα ... μέλη της, δηλώνοντας στο οικείο πεδίο ότι συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης από κοινού με άλλους οικονομικούς φορείς. Επίσης, στο πεδίο του ΕΕΕΣ, το οποίο αφορά τον προσδιορισμό των λοιπών ... που συμμετέχουν από κοινού στη διαδικασία σύναψης σύμβασης («Προσδιορίστε τους άλλους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν από κοινού στη διαδικασία σύναψης σύμβασης»), αναφέρονται επί λέξει τα εξής: : «*«Η επωνυμία της ... εταιρειών ορίζεται ως « ... με έδρα στην οδό ... στη ..., ΤΚ ... Ορισμένα αντικείμενα της σύμβασης και ενδεικτικά **οι κίνδυνοι και οι ευθύνες που απορρέουν από την παρούσα, η ... για την υλοποίηση της παρούσας θα γίνουν από κοινού.** Ως προς την κατανομή της αμοιβής μεταξύ των παραπάνω εταιρειών θα γίνει ως εξής: 1) ... 2) ... Κοινός εκπρόσωπος της ... για την υποβολή προσφοράς στον διαγωνισμό ορίζεται ο διαχειριστής και νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας με την επωνυμία «...», ήτοι ο κ. ... , με ΑΔΤ ... κάτοικος ... Ειδικότερα, ο κ. ... αναλαμβάνει τον συντονισμό και τη διοίκηση των μελών της ... και λειτουργίας αυτής, εξουσιοδοτείται να υπογράψει την τεχνική και οικονομική προσφορά της ανωτέρω ..., τυχόν έγγραφο ... διευκρινίσεων και κάθε άλλο έγγραφο τυχόν απαιτηθεί για τη συμμετοχή της ως άνω ... στην ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία. Ο ανωτέρω θα δεσμεύει και εκπροσωπεί την ... έναντι της αναθέτουσας αρχής και παντός τρίτου, φυσικού, νομικού προσώπου, Δημόσιας, Δικαστικής ή άλλης αρχής για κάθε ζήτημα σχετικό με τη διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι πέρατος αυτής. Επιπλέον, **ο ποιοτικός έλεγχος του ...υ θα γίνεται από τον κ. ... ως εκπρόσωπο της εταιρείας με την επωνυμία “...”. Η πρόσληψη του ... και η εκτέλεση του ...υ θα γίνει από την εταιρεία “...”, η δε σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων και η έκδοση των εγγυητικών επιστολών θα γίνεται και από τις ... εταιρείες ...».**Επιπλέον, κατά ρητή απαίτηση των προαναφερθεισών διατάξεων της Διακήρυξης, στα ΕΕΕΣ των μελών της διαγωνιζόμενης ... έπρεπε να δηλώνονται α) η έκταση της συμμετοχής εκάστου μέλους στην ..., β) το είδος της συμμετοχής αυτής και γ) η κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών. Ωστόσο, στην Ενότητα Α' του Μέρους ΙΙ («Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα») του ΕΕΕΣ δεν έχουν περιληφθεί ερωτήματα που δίνουν τη δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να περιγράψουν τον τρόπο συμμετοχής στην διαγωνιστική διαδικασία. Αντίθετα, το ΕΕΕΣ του διαγωνισμού περιλαμβάνει μόνο τις εξής πληροφορίες:*

«Ο ΟΦ συμμετάσχει στη διαδικασία μαζί με άλλους Οικονομικούς Φορείς/ Ο οικονομικός φορέας συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης σύμβασης από κοινού με άλλους; Απάντηση: Ναι / Όχι/ Αναφέρετε τον ρόλο του οικονομικού φορέα στην ... (...): - /Προσδιορίστε τους άλλους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν από κοινού στη διαδικασία σύναψης σύμβασης: -/ Κατά περίπτωση, επωνυμία της συμμετέχουσας ...: -/ Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Ναι / Όχι / Διαδικτυακή Διεύθυνση -/ Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων -/ Αρχή ή Φορέας έκδοσης -».

Ωστόσο, με βάση την ρητή επιταγή του άρθρου 2.4.1 της Διακήρυξης, οι οικονομικοί οφείλουν, επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια των δραστηριοποιούμενων στον οικείο κύκλο συναλλαγών, αφενός να συμπληρώσουν στο ΕΕΕΣ τα σχετικά πεδία κατά τρόπο που να παρέχονται όλες οι απαιτούμενες από την Διακήρυξη πληροφορίες (βλ. ΣΤΕ 1864/2023, πρβλ. ΣΤΕ 1553/2022, σκ. 13), αφετέρου να υποβάλουν συμπληρωματική υπεύθυνη δήλωση, στην οποία κάθε μέλος της συμμετέχουσας ... θα έπρεπε να δηλώσει το ποσοστό συμμετοχής στην εκτέλεση της σύμβασης, το είδος της συμμετοχής αυτής και την κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών της ..., προκειμένου να καλυφθεί η παραπάνω απαίτηση της Διακήρυξης. Η συμπλήρωση δε των απαντήσεων στα σχετικά ερωτήματα κατά τρόπο ώστε να παρέχεται η πιο πάνω κρίσιμη πληροφορία, αποτελούσε απαίτηση που προέκυπτε σαφώς από τους προπαρατεθέντες όρους της Διακήρυξης σχετικά με τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό σε περίπτωση υποβολής προσφοράς από ... και μπορούσε να γίνει αντιληπτή από τους ευλόγως ενημερωμένους διαγωνιζομένους (βλ. ΣΤΕ 1864/2023, πρβλ. ΣΤΕ 1552, 1553/2022 σκ. 13, ΕλΣυν 1291/2023, (ΔΕΦΑΘ 1748/2024, ΕΑΔΗΣΥ 1653/2022)). Στην προκειμένη περίπτωση, από το παραπάνωπαρατεθέν, κοινό περιεχόμενο των ΕΕΕΣ των μελών της διαγωνιζόμενης ... (...), προκύπτει ότι με αυτά που δήλωσαν, συμμορφώθηκαν με τις άνω διατάξεις των άρθρων 2.41 και 2.9.2.1 της Διακήρυξης, διότι δήλωσαν στα ΕΕΕΣ τους το απαιτούμενο στοιχείο του είδους της συμμετοχής τους στην ... Τα μέλη της ... δεν περιορίστηκαν να αναφέρουν στα ΕΕΕΣ τους τα ποσοστά συμμετοχής εκάστου μέλους στην ..., αλλά παρείχαν επιπλέον πληροφορίες και επεξηγήσεις οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, απορριπτομένων των ισχυρισμών της προσφεύγουσας ως αβάσιμων.

Συνεπώς, δεν ήταν αναγκαία η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης, η οποία συνοδεύει και διευκρινίζει το ΕΕΕΣ. Κατά συνέπεια, **ο δεύτερος λόγος της προσφυγής είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.**

18.Με τον τρίτο (3^ο) λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της αποδοχής της οικονομικής προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας ... αλλά και της ... εταιρειών «...», προβάλλοντας ότι προέβησαν σε εσφαλμένο υπολογισμό του εργατικού κόστους.

19.Η πρώτη παρεμβαίνουσα αναφέρει στην παρέμβαση ότι «... ο όρος της Διακήρυξης, κατά τον οποίο οι ... ως κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, και όχι στον καθορισμό του ύψους των αποδοχών τους. Η απαίτηση αυτή δεν συνεπάγεται υποχρέωση της εταιρείας μας να προσδιορίσει, τεκμαιρόμενα και άνευ αναφοράς σε συγκεκριμένα πρόσωπα, το σύνολο των ... ως δικαιούμενων προσαυξημένου ημερομισθίου. Άλλωστε, δεν προκύπτει από καμία διάταξη της Διακήρυξης ότι η εν λόγω προϋπηρεσία θα έπρεπε, επί ποινή αποκλεισμού, να λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη κατά την κατάρτιση της οικονομικής προσφοράς, και δη με συγκεκριμένο τρόπο υπολογισμού του κόστους εργασίας βάσει τριετίας. Η μισθολογική προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας εφαρμόζεται μόνο εφόσον τεκμηριώνεται, κατά το εργατικό δίκαιο, με αποδεικτικά στοιχεία και σε συνάρτηση με πραγματικά πρόσωπα, και όχι σε αφηρημένο επίπεδο κατάρτισης προσφοράς... 14. Η ... βασίζει επιπλέον τον ισχυρισμό της σε μια αυθαίρετη υπόθεση: ότι οι ... θα απασχολούνται από την 1/1/2024, και άρα την 1/1/2027 θα έχουν συμπληρώσει μία τριετία, δικαιούμενοι την αντίστοιχη προσαύξηση. Ωστόσο, η προκήρυξη του διαγωνισμού προβλέπει σαφώς ότι το ... ξεκινά την 1/1/2025 και λήγει την 31/12/2027. Συνεπώς: α. Ακόμη και στην περίπτωση συνεχόμενης απασχόλησης του ... από την 1^η Ιανουαρίου 2025, η τριετία θα συμπληρώνεται την τελευταία ημέρα του ... β. Καμία προσαύξηση δεν επιβάλλεται προτού συμπληρωθεί η τριετία. γ. Το εργατικό κόστος για το έτος 2027 δεν μπορεί να ενσωματώνει ημερομίσθιο με προσαύξηση για τριετία που δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί. Άρα, η προσφορά της εταιρείας μας είναι απολύτως σύμφωνη με την πραγματική διάρκεια του ... και τους κανόνες της εργατικής νομοθεσίας... το άρθρο 33 του ν. 5053/2023, ... προβλέπει ότι: i. Η προϋπηρεσία που έχει διανυθεί μεταξύ 14/2/2012 και 31/12/2023

δενπροσμετράται για την εφαρμογή μισθολογικών προσαυξήσεων.ii. Η προσαύξηση προϋπηρεσίας για τους εργατοτεχνίτες εφαρμόζεται μόνο για:• Χρόνο πριν την 14/2/2012 ή• Χρόνο μετά την 1/1/2024, με ελάχιστη διάρκεια 3 ετών.Άρα, για να προκύψει δικαίωμα μισθολογικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας (τριετίας), ο... θα πρέπει:Είτε να έχει προϋπηρεσία πριν το 2012 είτε να απασχολείται από 1/1/2024 – 31/12/2024. Συνεπώς, ουδείς ... που προσλαμβάνεται το 2025 μπορεί να έχει συμπληρώσειτριετία έως το 2027, και ως εκ τούτου δεν υπολογίζονται οι αποδοχές του με το ημερομίσθιων 38,92 €.18. Δεν προκύπτει από τους όρους της διακήρυξης καμία υποχρέωση του αναδόχου το... που θα απασχολεί να έχει προϋπηρεσία ΠΡΙΝ της 14/2/2012 ή/και να έχειπροϋπηρεσία από 1/1/2024 έως 31/12/2024. Η μοναδική υποχρέωση του κάθεσυμμετέχοντα σύμφωνα με την διακήρυξη είναι να υπολογίσει το εργατικό κόστος... με προϋπηρεσία έως 3 έτη. Είναι απολύτως θεμιτό και νόμιμο οι ...που θα ... να έχουν προϋπηρεσία μετά την 14.2.2012 και πριν την 1.1.2024.

Συνεπώς, οποιαδήποτε προϋπηρεσία του ... από 1 ημέρα έως 3 έτη θα έχειαποκτηθεί εντός της περιόδου από τη 14.2.2012 έως και την 31.12.2023, διάστημα το οποίο,σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 5053/2023, δεν αναγνωρίζεται για τηνεφαρμογή μισθολογικής προσαύξησης. Κατά συνέπεια, η χρήση ημερομισθίου χωρίςπροσαύξηση από την εταιρία μας είναι ακριβώς σύμφωνη με την κατηγορία προϋπηρεσίας(0–3 έτη) που προβλέπει η διακήρυξη.19. Πέραν των ανωτέρω και σε κάθε περίπτωση, επισημαίνουμε ότι η ίδια η προσφεύγουσαυπολογίζει και ημερομίσθιο χωρίς τριετία στην προσφορά της.(...)».

20.Στην παρούσα υπόθεση υποβλήθηκε το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΙΣ 3423/09.04.2025 αίτηματος Προέδρου του 8ου Κλιμακίου για χορήγηση επιστημονικής συνδρομής και στις 25Απριλίου 2025η ειδική επιστήμονας της ΕΑΔΗΣΥ κατηγορίας οικονομολόγων, Ευθυμία Χατζή, συνέταξε την Έκθεσή της με αρ. πρωτ.ΕΙΣ ..., στην οποία επί του τρίτου λόγου της προσφυγής, αναφέρει τα εξής (βλ. ιδίως σελ.4 επομ.):

« Από 1.4.2024 και έως 31.03.2025, ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, για τους υπαλλήλους

Αριθμός απόφασης: 686/2025

και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, χωρίς ηλικιακή διάκριση, καθορίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 25058/29.3.2024 Υ.Α. (Β' 1974), ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίστηκε στα οκτακόσια τριάντα ευρώ (830,00 €).

β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίστηκε σε τριάντα επτά ευρώ και επτά λεπτά (37,07 €).

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν.5053/2023 (Α' 158), σε όσους ... αμείβονται με τον νομοθετημένο μισθό ή ημερομίσθιο, ως χρόνος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται ο χρόνος εξαρτημένης σύμβασης ή σχέσης εργασίας, που έχει διανυθεί σε οποιονδήποτε εργοδότη και σε οποιαδήποτε ειδικότητα πριν από τη 14η.2.2012 και μετά από την 1η.1.2024. Η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας καθορίζεται ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους με εξαρτημένη σχέση εργασίας, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις (3) τριετίες και συνολικά σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) για προϋπηρεσία εννέα (9) ετών και άνω.

β) Για τους εργατοτεχνίτες, με εξαρτημένη σχέση εργασίας σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι (6) τριετίες και συνολικά τριάντα τοις εκατό (30%) για προϋπηρεσία δεκαοκτώ (18) ετών και άνω.

Ατομικές συμβάσεις εργασίας και συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης κατώτερο από τον κατά τα ανωτέρω νόμιμο κατώτατο μισθό και νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο.

Ως εκ τούτου, οι πίνακες βασικού ημερομισθίου εργατοτεχνίτη, έως την 31.03.2025 (ΥΑ 8233/27.3.2025, ΦΕΚ 1476, τ. Β', 27.3.2025), διαμορφώνονται ως ακολούθως, σύμφωνα και με τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας, κοινωνικού εταίρου, μεταξύ του οποίου και των εργοδοτικών οργανώσεων, υπογράφεται η εκάστοτε Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας:

[Πηγή: ... <https://www...>]

Για την αναγωγή του ημερομισθίου σε ωρομίσθιο, πολλαπλασιάζεται το ημερομίσθιο επί 6 (ημέρες στις οποίες αντιστοιχεί η εβδομαδιαία αμοιβή) και διαιρείται με το 40 (ισχύον συμβατικό εβδομαδιαίο ωράριο). Κατά συνέπεια, για την κλίμακα προϋπηρεσίας από μηδέν (0) έως τρία (3) έτη, το ελάχιστο βασικό ωρομίσθιο είναι $37,07 \times 6 / 40 = 5,56$ ευρώ, ενώ για την κλίμακα προϋπηρεσίας από τρία (3) έως έξι (6) έτη, το ελάχιστο βασικό ωρομίσθιο είναι $38,92 \times 6 / 40 = 5,84$ ευρώ, ακολουθώντας τους κανόνες της στρογγυλοποίησης νομισματικών μονάδων.

Στη διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού αναφέρεται (σελ. 8 και σελ. 74) ότι, «...».

Επιπλέον, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινήσεις επί της αριθ. ... διακήρυξης (αριθ. Πρωτ. ... και α.α ΕΣΗΔΗΣ ...)» και συγκεκριμένα στην ερώτηση υπ' αριθμόν ... σχετικά με την προϋπηρεσία των ... και εάν θα πρέπει να διαθέτουν ... η απάντηση της Αναθέτουσας Αρχής έχει ως ακολούθως: «Σύμφωνα με τη διακήρυξη και την παράγραφο 1.3: Απαράβατος βασικός όρος είναι η υποχρέωση του

αναδόχου για την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας, δηλαδή καταβολή των νόμιμων αποδοχών, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και νομοθεσίας περί πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου (ν. 3850/2010), την οικεία ΣΣΕ ή και κάθε άλλη κατά νόμο ισχύουσα (π.χ. επιχειρησιακή) ... κτλ. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει όλες τις ... κλπ. που δικαιούται ο κάθε ..., σύμφωνα με την προϋπηρεσία του και την οικογενειακή του κατάσταση. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις εκάστοτε Υπουργικές Αποφάσεις περί απασχόλησης του ... του σε συνθήκες διασποράς λοιμώξεων (π.χ...) και να χορηγεί εβδομαδιαία βεβαίωση συμμόρφωσης του απασχολούμενου ...».

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, στη διακήρυξη ορίζεται σαφώς ότι ... Συνεπώς εμπίπτουν στην κατηγορία προϋπηρεσίας «...» για την οποία η καταβολή των νόμιμων αποδοχών υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψιν βασικό ημερομίσθιο ύψους 37,07 ευρώ και βασικό ωρομίσθιο 5,56 ευρώ. Δεν προκύπτει από το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, η υποχρέωση των ... Κατά συνέπεια, οι οικονομικοί φορείς «...» ... «...», περιλαμβάνουν ορθώς στις οικονομικές τους προσφορές το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών με προϋπηρεσία μηδέν (0) έως τρία (3) έτη, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπολείπεται του ποσού των 37,07 ευρώ. **Ο λόγος της προσφυγής δεν είναι βάσιμος.**».

21.Οι σχετικές με την εξέταση του τρίτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, διατάξεις της Διακήρυξης προβλέπουν τα εξής:

Στο άρθρο 1.3 «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης» της Διακήρυξης (βλ. σελίδες 8 και 11) προβλέπεται ότι:

« (...) ... :

Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει το ... (...) Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε τριάντα έξι (36) μήνες, και συγκεκριμένα θα καλύπτεται χρονικό διάστημα από 1-1-2025 έως και 31-12-2027. (...)».

Στο άρθρο 6.2- Διάρκεια σύμβασης της Διακήρυξης και ειδικότερα στο άρθρο **6.2.1.** προβλέπεται ότι: «*Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε τριάντα έξι (36) μήνες από 1/1/2025 και λήγει την 31η/12/2027. (...) »*

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης της Διακήρυξης (βλ.σελ. 74- 75) προβλέπεται ότι:

« (...) ... :

Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει το ...(...)».

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε τριάντα έξι (36) μήνες, συγκεκριμένα θα καλύπτει το χρονικό διάστημα από 1-1-2025 έως 31-12-2027. (...)».

Επιπλέον, σύμφωνα επίσης με το υπ' **Αριθ. Πρωτ.: ... έγγραφο της αναθέτουσας αρχής** με Θέμα: Διευκρινήσεις επί της αριθ. ... διακήρυξης (αριθ. Πρωτ. ... και α.α ΕΣΗΔΗΣ ...), που εκδόθηκε στην συνέχεια των υπ' αριθ. Πρωτ. ... αιτημάτων ... διευκρινίσεων των εταιρειών «...», «...» και «...», στην ΕΡΩΤΗΣΗ 2 («Στην σελ. 74 της διακήρυξης αναφέρεται : ... :1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει το ... με τις απαιτούμενες ώρες ώστε να ... από τον Ανάδοχο για το συγκεκριμένο... θα είναι άνω των ... Η προϋπηρεσία που ορίζεται , θα είναι αμειβόμενη ? δηλ. θα υπολογιστεί μια αμειβόμενη ημεμετία (3-6 έτη) για τους ... ?»), δόθηκε η εξής απάντηση: « Σύμφωνα με τη διακήρυξη και την παράγραφο 1.3: Απαράβατος βασικός όρος είναι η υποχρέωση του αναδόχου για την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας, δηλαδή καταβολή των νόμιμων αποδοχών, οιοποίς σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και νομοθεσίας περί πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου (ν. 3850/2010), την οικεία ΣΣΕ ή και κάθε άλλη κατά νόμο ισχύουσα (π.χ. επιχειρησιακή) σύμβαση εργασίας τήρηση του ... κτλ. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει όλες τις αποδοχές, επιδόματα, προσαυξήσεις κλπ. που δικαιούται ο κάθε ..., σύμφωνα με την προϋπηρεσία του και την οικογενειακή του κατάσταση. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις εκάστοτε Υπουργικές Αποφάσεις περί απασχόλησης του ... του σε συνθήκες ...».

22. Σύμφωνα με το **άρθρο 33 του ν.5053/2023** «Αμοιβή του χρόνου προϋπηρεσίας στον ιδιωτικό τομέα και αναπροσαρμογή των αποδοχών των ... Κατάργηση του άρθρου 4 της υπ' αρ.6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου»:«1. Από την 1η.1.2024 αίρεται η αναστολή της ισχύος διατάξεων νόμων, κανονιστικών πράξεων, συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων, οι οποίες προβλέπουν αυξήσεις μισθών ή ημερομισθίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί υπηρεσιακών ωριμάνσεων, με μόνη προϋπόθεση την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου εργασίας, όπως το επίδομα πολυετίας, το επίδομα χρόνου εργασίας, το επίδομα τριετίας και το επίδομα πενταετίας, η οποία επιβλήθηκε με το άρθρο 4 της υπ' αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 38), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012 (Α' 28). 2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1, των οποίων η αναστολή αίρεται, ισχύουν τα εξής: α) Η προϋπηρεσία κάθε εργαζομένου, που είχε προσληφθεί πριν από τη 14η.2.2012, όπως η προϋπηρεσία αυτή είχε διαμορφωθεί τη 14η.2.2012 οπότε και ανεστάλη η συμπλήρωσή της, συνεχίζει να συμπληρώνεται μετά από την 1η.1.2024. β) Η προϋπηρεσία κάθε εργαζομένου, που προσλήφθηκε μετά από τη 14η.2.2012, ξεκινά να συμπληρώνεται μετά από την 1η.1.2024. 3. Ειδικώς για την προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας σε όσους ... αμείβονται με τον κατώτατο νομοθετημένο μισθό ή ημερομίσθιο, ως χρόνος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται ο χρόνος εξαρτημένης σύμβασης ή σχέσης εργασίας, που έχει διανυθεί σε οποιονδήποτε εργοδότη και σε οποιαδήποτε ειδικότητα πριν από τη 14η.2.2012 και μετά από την 1η.1.2024. Η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας καθορίζεται ως εξής: α) Για τους υπαλλήλους με εξαρτημένη σχέση εργασίας, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις (3) τριετίες και συνολικά σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) για προϋπηρεσία εννέα (9) ετών και άνω. β) Για τους εργατοτεχνίτες, με εξαρτημένη σχέση εργασίας σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι (6) τριετίες και συνολικά τριάντα τοις εκατό (30%) για προϋπηρεσία δεκαοκτώ (18) ετών και άνω. 4. Αν οι καταβαλλόμενες τακτικές αποδοχές είναι υπέρτερες των νόμιμων αποδοχών, οι αυξήσεις, οι προσαυξήσεις και τα ποσά εν γένει που προκύπτουν από την εφαρμογή των παρ. 1 έως 3, συμψηφίζονται με τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ καταβαλλόμενων και νόμιμων αποδοχών, με

την καταβολή της οποίας εξοφλούνται ολοσχερώς ή μερικώς. 5. Για το χρονικό διάστημα από τη 14η.2.2012 έως και την 31η.12.2023 καμία αξίωση δεν γεννάται, ούτε οφείλονται αυξήσεις μισθών ή ημερομισθίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί υπηρεσιακών ωριμάνσεων, με μόνη προϋπόθεση την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου εργασίας, όπως αναφέρονται στις παρ. 1, 2 και 3, ούτε επιτρέπεται να υπολογιστεί προϋπηρεσία που έχει διανυθεί από τη 14η.2.2012 έως και την 31η.12.2023. 6. Από την 1η.1.2027, αν το ποσοστό της ανεργίας υπερβεί το δέκα τοις εκατό (10%), και μέχρι να διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του δέκα τοις εκατό (10%), αναστέλλεται αυτοδικαίως η ισχύς των διατάξεων που αναφέρονται στην παρ. 1. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του εθνικού ποσοστού ανεργίας των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων, όπως αυτός αποτυπώνεται στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να εξειδικεύεται η διαδικασία αυτοδίκαιης αναστολής ισχύος, την οποία προβλέπει το παρόν. Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και μετά από γνώμη των ... της παρ. 3 του άρθρου 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), δύναται να αποφασίζονται οι όροι και προϋποθέσεις αναστολής της ισχύος του παρόντος και πέραν των περιπτώσεων εφαρμογής της παρ. 6, για τη διασφάλιση της σταθερότητας της εθνικής οικονομίας, λαμβανομένης υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ανεργίας και του πληθωρισμού. 8. Από την 1η.1.2024, καταργείται το άρθρο 4 της υπ' αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου.».

Στην υπ' Αρ. Πρωτ.: ... **ΕΓΚΥΚΛΙΟ** του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ με ΘΕΜΑ: «... διευκρινήσεων επί του άρθρου 33 του ν.5053/2023 (Α' 158) με τίτλο «Αμοιβή του χρόνου προϋπηρεσίας στον ιδιωτικό τομέα και αναπροσαρμογή των αποδοχών των ... – Κατάργηση του άρθρου 4 της υπ' αριθμ.6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου».» (Α.Δ.Α.:...) προβλέπεται ότι: «Σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν.5053/2023 (Α' 158), από την 1η.1.2024 αίρεται η αναστολή της ισχύος διατάξεων νόμων, κανονιστικών πράξεων, συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων, οι

Αριθμός απόφασης: 686/2025

οποίες προβλέπουν αυξήσεις μισθών ή ημερομισθίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί υπηρεσιακών ωριμάνσεων, με μόνη προϋπόθεση την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου εργασίας, όπως το επίδομα πολυετίας, το επίδομα χρόνου εργασίας, το επίδομα τριετίας και το επίδομα πενταετίας, η οποία επιβλήθηκε με το άρθρο 4 της υπ' αριθμ.6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου. Το δε προαναφερθέν άρθρο της ΠΥΣ 6/2012 (Α`38), από την 1η.1.2024, καταργείται.

1. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, των οποίων η αναστολή αίρεται, ισχύουν τα εξής: α) Η προϋπηρεσία κάθε εργαζομένου, που είχε προσληφθεί πριν από τη 14η.2.2012, όπως η προϋπηρεσία αυτή είχε διαμορφωθεί τη 14η.2.2012 οπότε και ανεστάλη η συμπλήρωσή της, συνεχίζει να συμπληρώνεται μετά από την 1η.1.2024.

β) Η προϋπηρεσία κάθε εργαζομένου, που προσλήφθηκε μετά από τη 14η.2.2012, ξεκινά να συμπληρώνεται μετά από την 1η.1.2024.

2. Ο τρόπος απόδειξης της προϋπηρεσίας, που διανύθηκε ή θα διανυθεί στα ανωτέρω αναφερόμενα διαστήματα, εξαρτάται από το περιεχόμενο των περί προϋπηρεσίας διατάξεων της Συλλογικής Ρύθμισης Εργασίας (του ν.1876/1990, όπως ισχύει) στην οποία, εκ της φύσης της εργασίας και τις λοιπές προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, υπάγεται ο μισθωτός και η οποία δύναται να ρυθμίζει ειδικότερα τα ζητήματα της αναγνώρισης και προσμέτρησης της προηγούμενης εργασιακής εμπειρίας. Εάν δεν ρυθμίζεται διαφορετικά από ένα τέτοιο κείμενο Συλλογικής Ρύθμισης Εργασίας, ως προϋπηρεσία αναγνωρίζεται αυτή που διανύθηκε στον ίδιο ή σε άλλο εργοδότη, στην ίδια ειδικότητα.

3. Ειδικότερα, για όσους ... αμείβονται με τον κατώτατο νομοθετημένο μισθό ή ημερομίσθιο, ως χρόνος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται ο χρόνος εξαρτημένης σύμβασης ή σχέσης εργασίας, που έχει διανυθεί σε οποιονδήποτε εργοδότη και σε οποιαδήποτε ειδικότητα πριν από τη 14η.2.2012 και μετά από την 1η.1.2024. Η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας καθορίζεται ως εξής:

Αριθμός απόφασης: 686/2025

α) Για τους υπαλλήλους με εξαρτημένη σχέση εργασίας, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) γιακάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις (3) τριετίες και συνολικά σε ποσοστό τριάντα τοιςεκατό (30%) για προϋπηρεσία εννέα (9) ετών και άνω.

β) Για τους εργατοτεχνίτες, με εξαρτημένη σχέση εργασίας σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%)για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι (6) τριετίες και συνολικά τριάντα τοις εκατό (30%)για προϋπηρεσία δεκαοκτώ (18) ετών και άνω.

4. Ο χρόνος εργασίας που έχει διανυθεί έως την 14.2.2012 (ή θα διανυθεί από 1.1.2024 καιμετά) με καθεστώς μερικής απασχόλησης, λαμβάνεται υπόψη ως χρόνος προϋπηρεσίας γιατους σκοπούς του άρθρου 33 του ν.5053/2023, με τον ίδιο τρόπο που λαμβάνεται υπόψη καιγια τον συγκρίσιμο εργαζόμενο, δηλαδή τον αντίστοιχο εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης της παρ. 2/β` του άρθρου 2 του ν.3846/2010 (Α` 66) όπως ισχύει. Για τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας αυτής, μερική απασχόληση που αντιστοιχεί στον κανονικό (νόμιμο ή συμβατικό) ημερήσιο χρόνο τού ως άνω αναφερόμενου συγκρίσιμου εργαζόμενου, αντιστοιχεί σε μία ημέρα προϋπηρεσίας.

5. Συνεπεία των ανωτέρω:

5.1. Μισθωτός που προσελήφθη, είτε πριν την 14.2.2012, είτε μετά και δεσμεύεται σήμερα από Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Σ.Σ.Ε.) που βρίσκεται σε ισχύ, θα προσμετρηθεί η προϋπηρεσία του/της πριν την 14.2.2012 και μετά την 1.1.2024, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 της παρούσας.

5.2. Μισθωτός που προσελήφθη, είτε πριν την 14.2.2012, είτε μετά και δεν δεσμεύεται σήμερα από ισχύουσα Σ.Σ.Ε., θα προσμετρηθεί η προϋπηρεσία του/της πριν την 14.2.2012 και μετά την 1.1.2024, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 της παρούσας, σε οποιονδήποτε εργοδότη και σε οποιαδήποτε ειδικότητα.

6. Αν οι καταβαλλόμενες τακτικές αποδοχές είναι υπέρτερες των νόμιμων αποδοχών, οι αυξήσεις, οι προσαυξήσεις και τα ποσά εν γένει που προκύπτουν από την εφαρμογή των ανωτέρω, συμψηφίζονται με τη διαφορά

που προκύπτει μεταξύ καταβαλλόμενων και νόμιμων αποδοχών, με την καταβολή της οποίας εξοφλούνται ολοσχερώς ή μερικώς.

7. Για το δε χρονικό διάστημα από τη 14η.2.2012 έως και την 31η.12.2023 καμία αξίωση δεν γεννάται, ούτε οφείλονται αυξήσεις μισθών ή ημερομισθίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί ... με μόνη προϋπόθεση την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου εργασίας, όπως αναφέρονται ανωτέρω, ούτε επιτρέπεται να υπολογιστεί προϋπηρεσία που έχει διανυθεί από τη 14η.2.2012 έως και την 31η.12.2023».

23.Ενόψει όλων όσων προεκτέθηκαν ανωτέρω, προκύπτει ότι ο υπολογισμός του εργατικού κόστους με βάση το ημερομίσθιο χωρίςπροσαύξηση τόσο από την δεύτερη παρεμβαίνουσα, όσο και από την ..., είναι σύμφωνη με την κατηγορία προϋπηρεσίας ... που προβλέπει η Διακήρυξη και με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Συνεπώς, **ο τρίτος λόγος της προσφυγής, πρέπει να απορριφθεί και ως προς την πρώτη παρεμβαίνουσα ... «...».**

24. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει απορριφθεί η υπό κρίση προδικαστική και να καταπέσει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου το καταβληθέν από την προσφεύγουσα παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγήστο σύνολό της.

Δέχεται τιςπαρεμβάσεις της πρώτης καιτης δεύτερης παρεμβαίνουσας.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου ύψους 3.630,00 ευρώ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 25 Απριλίου 2025και εκδόθηκε στις 15 Μαΐου 2025στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Αριθμός απόφασης: 686/2025

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΣΑΠΑΛΙΑΡΗΣ